

Mestna občina Celje

Komisija Mladi za Celje

OBDAROVANJE UČITELJEV OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

RAZISKOVALNA NALOGA



Avtorja:

- Manja Drobne
- Urh Šarlah

Mentorica:

Olga KOŽEL, prof. slo.

Celje, marec 2017

Osnovna šola Hudinja Celje

OBDAROVANJE UČITELJEV OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

- Manja Drobne
- Urh Šarlah

Mentorica:

Olga KOŽEL, prof. slo.

Razred: 7.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2017

KAZALO

KAZALO	3
POVZETEK	4
1 UVOD	5
1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	5
1.2 HIPOTEZE	5
1.3 OPIS RAZISKOVALNIH METOD	5
1.3.1 Metoda dela z viri in literaturo	5
1.3.2 Metoda anketiranja	6
1.3.3 Metoda intervjuja	6
1.3.3 Metoda obdelave podatkov	6
2 TEORETIČNI DEL NALOGE	7
2.1 ZAKONODAJA	7
2.2 OBDAROVANJE NEKOČ IN DANES	7
2.3 PRIMERNO DARILO	8
2.4 NAJRAJE NE BI NIČ	8
2.5 NAJLEPŠE DARILO JE SPOŠTLJIV ODNOS	9
3 OSREDNJI DEL	10
3.1 OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV	10
3.1.1 Analiza anketnega vprašalnika – učenci	10
3.1.2 Analiza anketnega vprašalnika – učitelji	13
3.1.3 Intervju z gospodom Jožetom Berkom, ravnateljem OŠ Hudinja	16
3.2 DISKUSIJA	18
4 ZAKLJUČEK	19
5 VIRI	20
5.1 INTERNETNE STRANI	20
5.2 VIRI SLIK	20
6 PRILOGE	21
6.1 ANKETNI VPRAŠALNIK – UČENCI	21
6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK – UČITELJI	22
6.3 INTERVJU	23

POVZETEK

Namen najine raziskovalne naloge je bil raziskati aktualno temo zlasti ob koncu šolskega leta, ko je »potrebno« nameniti manjšo pozornost tudi učiteljem. Želela sva pridobiti podatke od najinih sovrstnikov, saj so tisti, ki obdarujejo, in od učiteljev, ki so tisti, ki so obdarovani. Prav tako sva se za nekaj podatkov in pojasnil obrnila tudi na ravnatelja šole.

Tema je zelo široka, zato sva pri raziskovalnem delu uporabila različne metode dela, ki so naju privedle do končnih rezultatov. Te metode so delo z viri in literaturo, ki je bilo le za vzorec, metoda anketiranja, metoda razgovora (intervjuja) in metoda obdelave podatkov.

Uporabljene metode dela so naju pripeljale do zanimivih rezultatov, ki sva jih predstavila v diskusiji. Spoznala sva, da morajo učitelji vsako darilo v vrednosti nad 20,86 evra prijaviti, prav tako le-to ne sme presegati vrednosti 62,59 evra, sicer postane last šole. Učenci praviloma obdarujejo svoje učitelje, predvsem razrednike, darila pa so najrazličnejša. Na drugi strani si tudi učitelji želijo obdarovanja, vendar v simbolnem smislu – z lastnim izdelkom učencev, cvetjem, čokolado. Podobnega mnenja je tudi g. Jože Berk, ravnatelj OŠ Hudinja, ki pravi, da je za učitelja najlepše darilo lepa misel, pesmica ali preprosto: HVALA.

1 UVOD

1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Pravijo, da je junij najlepši mesec za vse učitelje, saj se takrat zaključi šolsko leto, prav tako pa jih učenci zasujejo s cvetjem ali drugimi darili. Ravno zaradi tega sva se odločila, da raziščeva, koliko resnice je na tem. Zato sva želela predvsem priti do podatkov:

- kako in če sploh učenci obdarujejo svoje učitelje,
- kolikšna je vrednost daril,
- ali učitelji podpirajo tovrstno obdarovanje in ali
- je ravnatelj seznanjen z obdarovanjem in kakšno je njegovo mnenje o tej temi.

Cilj raziskovalne naloge pa je, da bi učence vzpodbudila k razmišljanju o tovrstni tematiki in da dobijo povratno informacijo tudi od učiteljev ter vodstva šole.

1.2 HIPOTEZE

Na osnovi poznavanja obravnavane teme in lastnih izkušenj sva na začetku raziskovalnega dela postavila naslednje hipoteze:

1. Učenci v 90 % obdarijo učitelje ob zaključku šolskega leta.
2. Najpogostejša darila so cvetje, darilni boni, voščilnica, čokolada.
3. Starši v 70 % podpirajo obdarovanje.
4. Učiteljem je dovolj samo pozornost – čestitka, zahvala, knjiga, čokolada.
5. Vodstvo šole (ravnatelj) ne podpira večjega obdarovanja.

Z uporabo raziskovalnih metod, opisanih v naslednjem poglavju, sva želela ugotoviti, ali so te hipoteze točne ali ne.

1.3 OPIS RAZISKOVALNIH METOD

Pri raziskovalnem delu sva poskušala uporabiti čim več različnih metod dela. Uporabila pa sva naslednje:

- metodo dela z viri in literaturo,
- metodo anketiranja,
- metodo intervjuja,
- metodo obdelave podatkov.

1.3.1 Metoda dela z viri in literaturo

Iskanje in uporaba obstoječih virov in literature je osnova vsakega raziskovalnega dela. Pri najini nalogi sva potrebovala vire in literaturo za razlago obravnavanih pojmov v zvezi s tematiko, ki sva jo proučevala, za razlago zakonodaje ipd. Večino

sva našla na internetnih straneh in odlomkih televizijskih oddaj, medtem ko knjižnih izdaj o tej temi ni.

1.3.2 Metoda anketiranja

Z metodo anketiranja sva dobila podatke neposredno od učencev, starih od 8 do 15 let. Pridobljeni podatki so nama bili glavni vir za nadaljnje delo. Anketni vprašalnik je bil sestavljen iz 5 vprašanj zaprtega tipa in enega odprtega tipa. Anketirali sva 234 učencev.

Z drugo anketo sva anketirala tudi učitelje na izbrani šoli. Tudi ti podatki so nama bili vir za utemeljitev najinih hipotez. Ta vprašalnik je bil sestavljen iz 7 vprašanj, dve med njimi sta bili odprtega tipa. Anketirala sva 38 učiteljev.

1.3.3 Metoda intervjuja

Intervjuvala sva ravnatelj Osnovne šole Hudinja, gospoda Jožeta Berka, da nama je podal mnenje o tematiki, ki sva si jo izbrala za raziskovanje. Postavila sva mu 5 vprašanj, odgovore pa sva predstavila ob koncu pri opisu raziskovalnih rezultatov in diskusiji.

1.3.4 Metoda obdelave podatkov

Vse anketne vprašalnike sva pregledala in odgovore nato analizirala ter izdelala grafe. Pri tem sva uporabila programa Microsoft Word in Microsoft Excel.

2 TEORETIČNI DEL NALOGE

2.1 ZAKONODAJA

Šola oziroma učitelji so dolžni spoštovati Uredbo o mejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril (Ur. l. RS, št. 58/03).

Zakoni, predpisi in uredbe določajo tudi stvari, ki so vezane na naše vsakdanje življenje, navade in prepričanja. Zgoraj omenjena uredba podrobno določa omejitve sprejemanja daril, ravnanje v primeu izročitve darila in vodenje seznama daril.

Nekaj določil uredbe:

- učitelj ne sme sprejemati daril v zvezi z opravljanjem službe, razen protokolarnih in priložnostnih daril manjše vrednosti;
- za darilo se štejejo stvari, pravice in storitve, ki jih je mogoče finančno ovrednotiti;
- darilo smejo sprejeti brez nadaljnjih ukrepov le, če njegova vrednost ne presega 20,86 € – darila zanemarljive vrednosti. Če jo presega (vendar ne več kot 62,59 €), mora izpolniti obrazec za vpis v seznam daril, ki naj bi ga vodila šola;
- darila večje vrednosti (torej več kot 62,59 €) pa javni uslužbenec ne sme sprejeti, zato postanejo last zavoda oz. delodajalca (države);
- od iste osebe javni uslužbenec ne sme v enem letu prejeti več daril, ki v skupni vrednosti presegajo 125,18 €, tudi če gre za darila zanemarljive ali manjše vrednosti <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200358&stevilka=2934>, 18. 1. 2017).

Celotna uredba je dostopna na spletni stani <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200358&stevilka=2934>.

2.1 OBDAROVANJE NEKOČ IN DANES

Obdarovanje učiteljev je potekalo tudi v preteklosti, mogoče še celo v večjem obsegu, kot ga poznamo danes.

Darila, ki so jih učenci nekoč prinašali učiteljem so bile predvsem različne kristalne figure, gobelini, šatulje, bonbonjere, pa tudi zlat nakit se je znašel med njimi. Učenci, katerih starši so imeli kmetijo, so pogosto učiteljem prinesli kakšen kos mesa, salamo ali druge kmetijske pridelke, in to ne samo ob koncu šolskega leta, temveč tudi med letom.

Če danes pobrskamo po spletu in forumih, na katerih starši drug drugemu svetujejo, kaj je primerno darilo učiteljii ob koncu šolskega leta, naletimo na marsikaj. Med boni so najbolj popularni tisti za masažo, najdejo pa se tudi zlate verižice, ročne ure, vikend paketi na turističnih destinacijah, poleti z balonom in gledališki abonmaji.

Seveda pa prednjačijo najrazličnejši cvetlični aranžmaji, knjige, kozmetika, skodelice z napisi, čokoladni bomboni, kopalne brisače ... (<http://tina-in-fantje.si/o-obdarovanju-uciteljic-ob-koncu-solskega-leta-2/>, 27. 9. 2016).

2.3 PRIMERNO DARILO

Učiteljici ne moreš podariti enakega darila kot bi ga prijateljici. Dejstvo. Boni, ki se sicer velikokrat imenujejo darilni, za marsikoga sploh ne bi smeli biti darilo. Ker podariti pravo darilo, pomeni tudi ugotoviti, kaj si nekdo želi oziroma, česa bi bil vesel. Otroci bi o tem že morali imeti kakšno idejo. Če podariš bon, je pa isto, kot še bi izročil kuverto z denarjem. A ni?

Če se že obdaruje, je gotovo najbolj primerno darilo za vsakega učitelja ob koncu šolskega leta dobra knjiga.

Si predstavljate učiteljico, ki ima ob koncu svoje kariere na knjižni polici 35 knjig s podpisi vseh svojih učencev? Neprecenljivo. Pa še v okvirih cenusa je (<http://siol.net/siol-plus/kolumne/ucitelji-si-ob-koncu-solskega-leta-zelijo-darila-ki-se-ga-ne-da-zaviti-v-celofan-418318>, 22. 11. 2016).

2.4 NAJRAJE NE BI NIČ

Avtorica članka je poklicala pet učiteljic in jih vprašala, kaj si mislijo o obdarovanju. Vse po vrsti so povedale, da je zanje sprejemanje daril mučno, sploh če gre za darila večje vrednosti. Poučevanje je njihova služba, ki jim vsak mesec prinese plačo. Drugega ne pričakujejo. Vse so mnenja, da je majhna pozornost v očeh učitelja dovolj velika nagrada, še največ pa jim pomeni, da se otroci in starši v šoli obnašajo primerno. Tudi ko gre za darila.

Njeno mnenje pa je, da bi morali svoje učitelje obdarovati učenci sami, ampak šele takrat, ko bi jim kaj takega sploh padlo na pamet. Pa denar bi morali prispevati iz svoje žepnine. To bi jim prineslo prav tisto, za kar jih danes starši s svojim vpletanjem prikrajšamo.

Darilo za učitelja bi jim predstavljal nek projekt, ki se ga lotijo vsi učenci razreda – preleteti morajo različne ideje, doseči konsenz, določiti »budžet«, pobrati prispevke, darilo kupiti, določiti nekoga, ki ga bo izročil ... – same uporabne zadeve (<http://tina-in-fantje.si/o-obdarovanju-uciteljic-ob-koncu-solskega-leta-2/>, 27. 9. 2016).

Mateja Kranjc, profesorica likovne umetnosti, OŠ Miška Kranjca: »Razmišljam o tem, zakaj se vsak konec šolskega leta starši ukvarjajo s tem, kako in s čim obdarovati učitelja v šoli ali vzgojitelja v vrtcu? Kakšen je namen? Menim, da je biti učitelj poslanstvo, hkrati pa služba, za katero smo plačani. Kdo od delavcev v tovarni, trgovcev prejema ob koncu devetletnega ali 12-mesečnega dela darilo od kupcev, naročnikov, ker so zadovoljni, hvaležni? Ali je obdarovanje učitelja zahvala za delo, ki ga opravlja, za vse kar je dobrega in koristnega naredil za učenca, ga naučil in vzgajal določen čas? Kadarkoli sem prejela darilo staršev, me je to spravilo v

zadrego. Vsiljuje se mi misel, da je najlažje kupiti darilo kot izraziti hvaležnost z besedami.» (Sergeja Hadner, <http://www.zurnal24.si/obdarovanje-uciteljev-simbolno-vendar-se-kdaj-cez-mejo-ko-ji-doloca-zakon-clanek-251562>, 27. 9. 16).

2.5 NAJLEPŠE DARILO JE SPOŠTLJIV ODNOS

"Moje osebno mnenje je, da nekateri starši z darili res pretiravajo, vendar to ni namen. Zahvala je na mestu, vendar za to ni potrebno darilo v vrednosti 100 €, " pravi Tone Meden, predsednik Zveze aktivov svetov staršev Slovenije (Sergeja Hadner, <http://www.zurnal24.si/obdarovanje-uciteljev-simbolno-vendar-se-kdaj-cez-mejo-ko-ji-doloca-zakon-clanek-251562>, 27. 9. 16).

3 OSREDNJI DEL NALOGE

3.1 OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV

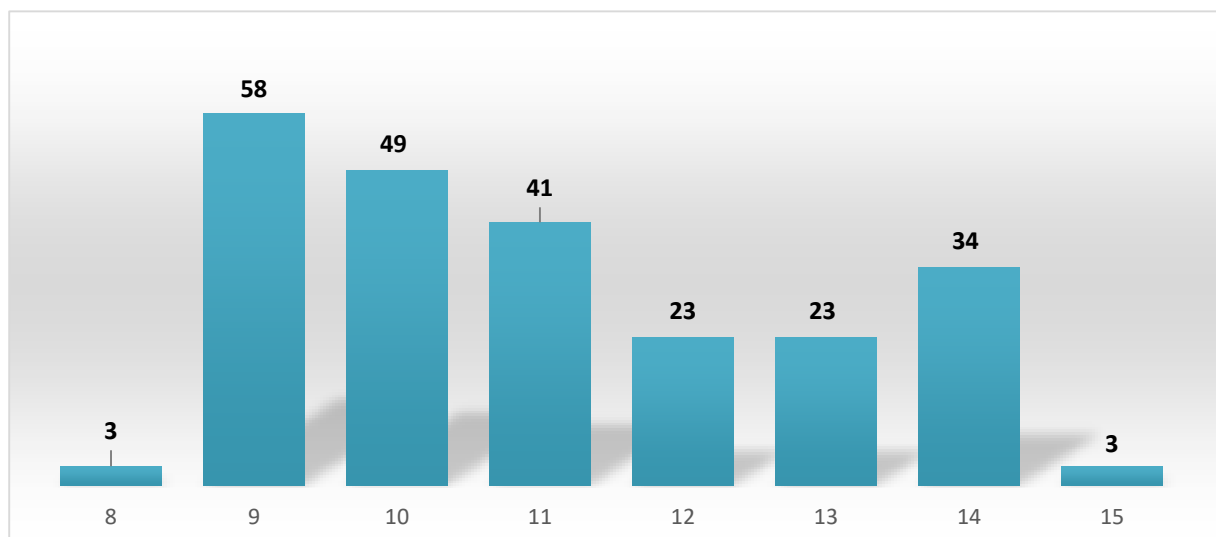
3.1.1 Analiza anketnega vprašalnika – učenci

Anketni vprašalnik je bil sestavljen iz 6 vprašanj, od tega so vsi razen enega bili zaprtega tipa. Pri nekaterih vprašanjih je bilo možnih tudi več odgovorov. Anketo je reševalo 234 posameznikov, starih med 8 in 15 let.

Statistični podatki

V anketi je sodelovalo 234 učencev od četrtega do devetega razreda, vendar sva morala nekaj anketnih vprašalnikov ovreči, saj jih učenci niso reševali resno.

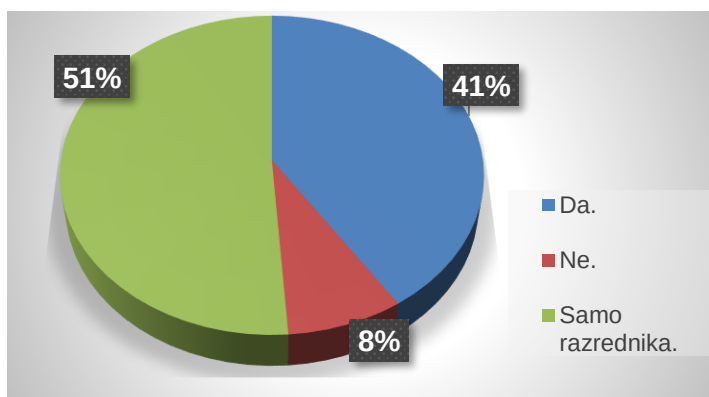
a) STAROST



Največ učencev je bilo starih 9, najmanj pa 8 in 15 let, povprečna starost pa je 11,04 let.

1. Ali vsako leto obdarujete učitelje ob koncu šolskega leta (obkrožite)?

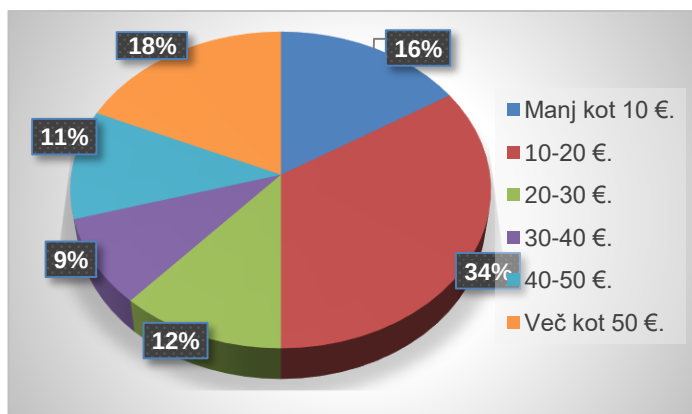
Ali vsako ...	Število	Odstotki v %
Da.	90	41
Ne.	18	8
Samo razrednika.	113	51
Skupaj	221	100



To je bilo prvo, osnovno, vprašanje, ki naju je zanimalo, saj celotna naloga temelji na tem, koliko učenci obdarujejo svoje učitelje. Kot je razvidno iz grafa, je kar 92 % učencev odgovorilo, da jih obdarujejo, s tem da jih od tega 51 % obdari samo razrednika.

2. Koliko denarja ponavadi namenite obdarovanju (obkrožite)?

Koliko denarja ...	Število	Odstotki v %
Manj kot 10 €.	36	16
10–20 €.	73	34
20–30 €.	26	12
30–40 €.	20	9
40–50 €.	25	11
Več kot 50 €.	41	18
Skupaj	221	100



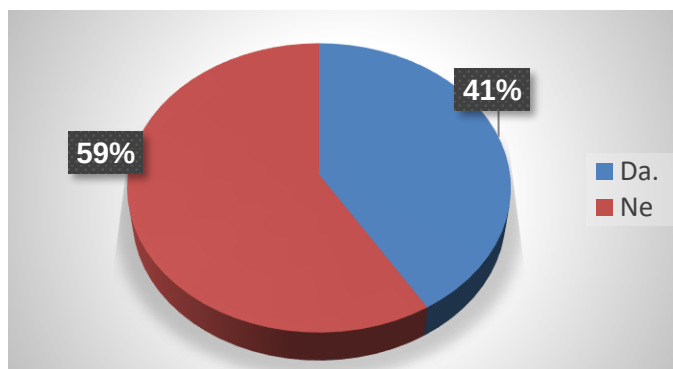
S tem vprašanjem sva želela ugotoviti, koliko denarja učenci namenijo posameznim darilom. Omejila sva jih na nekaj najpogostejših števil, saj ponavadi za učitelje pobiramo evro ali dva. To se je izkazalo za pravilno sklepanje, saj je največ učencev – 34 % – odgovorilo, da za darilo porabijo 10–20 evrov, 16 % jih porabi manj kot 10, medtem ko jih 18 % porabi več kot 50 evrov.

3. Napišite, kakšna darila kupujete učiteljem (npr. knjiga, nakit ...)?

Pri tem vprašanju so morali učenci sami napisati, kakšna darila kupujejo in med najpogostejšimi (več kot 15 učencev) odgovori so bili: čokolada, rože, darilni bon – masaže, adrenalinski park, kopanje, nakit, vstopnice, knjiga, swarovski nakit, parfum, ročna ura.

4. Ali na izbor darila vpliva tudi priljubljenost učitelja (obkrožite)?

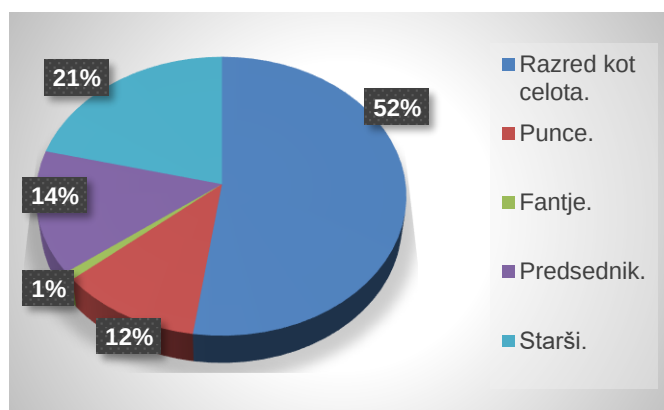
Ali vsako ...	Število	Odstotki v %
Da.	90	41
Ne.	131	59
Skupaj	221	100



Takšno vprašanje sva postavila na podlagi lastnih izkušenj, saj se s sošolci včasih pogovarjamo, ali bomo določeni učiteljici kupili darilo ali ne. Kot je razvidno iz grafa, učenci niso povsem enotni, saj jih je 41 odstotkov odgovorilo, da na to vpliva priljubljenost učitelja, medtem ko so ostali (59 %) zapisali, da to na izbor ne vpliva.

5. Kdo odloča o darilu (obkrožite)?

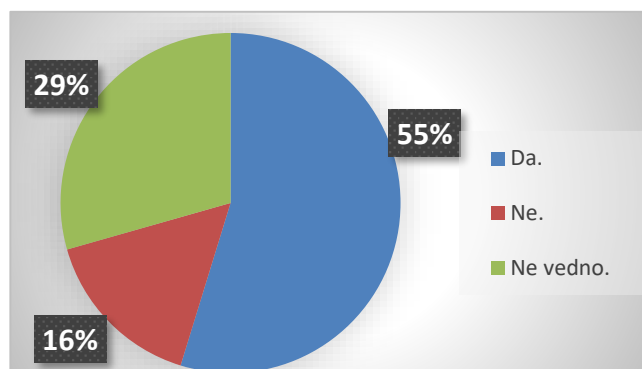
Kdo odloča o darilu?	Število	Odstotki v %
Razred kot celota.	117	52
Punce.	25	12
Fantje.	2	1
Predsednik.	31	14
Starši.	46	21
Skupaj	221	100



Nakup darila za učitelja naj bi razred povezovalo in o tem bi morali odločati vsi učenci. Da je temu tako, je dokaz tudi analiza tega vprašanja, saj je tako odgovorilo 52 % učencev. Večjo vlogo imajo še punce (12 %), predsednik razreda (14 %) ali starši (21 %). Medtem ko fantje očitno o darilih samostojno ne odločajo (1 %).

6. Ali starši podpirajo obdarovanje učiteljev?

Ali vsako ...	Število	Odstotki v %
Da.	121	55
Ne.	35	16
Ne vedno.	65	29
Skupaj	221	100



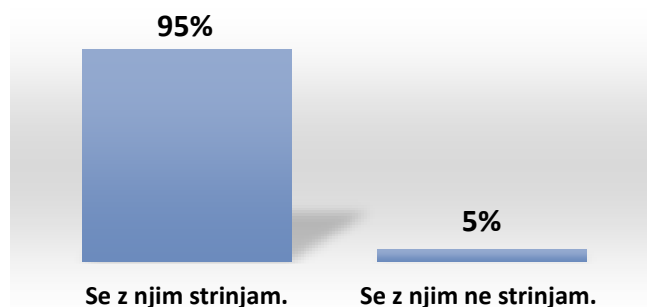
Že iz zgornjega vprašanja je razvidno, da starši prav tako vplivajo na izbor darila, zato naju je zanimalo, v kolikšni meri to tudi podpirajo. 55 % jih je obdarovanju pritrdilo, 16 % pa se jih s tem ne strinja, medtem ko je »ne vedno« odgovorilo 29 % staršev.

3.1.2 Analiza anketnega vprašalnika – učitelji

Anketni vprašalnik je bil sestavljen iz 7 vprašanj, od tega sta bili dve vprašanji odprtega tipa. Pri nekaterih vprašanjih je bilo možnih tudi več odgovorov. Anketo je reševalo 38 učiteljev razredne in predmetne stopnje.

1. Kaj menite o obdarovanju učiteljev ob koncu šolskega leta?

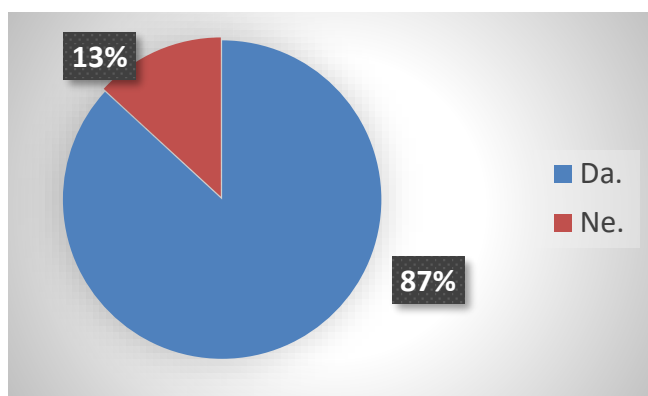
Kaj menite ...	Število	Odstotki v %
Se z njim strinjam.	36	95
Se z njim ne strinjam.	2	5
Skupaj	38	100



Seveda naju je, glede na temo raziskovalne naloge, zanimalo, kaj o obdarovanju menijo učitelji. Zelo naju je presenetil podatek, da se z njim strinja kar 95 % vseh anketiranih učiteljev.

2. Ali ste od učencev že prejeli darilo ob zaključku šolskega leta?

Ali ste od učencev ...	Število	Odstotki v %
Da.	33	87
Ne.	5	13
Skupaj	38	100



To vprašanje je nadaljevanje prejšnjega, in sicer sva želela priti do podatka, koliko od anketiranih učiteljev je že prejelo darilo ob zaključku šolskega leta. 87 % jih je darilo že prejelo, medtem ko jih 13 % še ni bilo obdarovanih.

V nadaljevanju so na anketni vprašalnik odgovarjali le učitelji, ki so pri prejšnjem vprašanju odgovorili z da, teh je bilo 33.

3. Kakšna darila najpogosteje dobivate (možnih več odgovorov)?

Kakšna darila ...	Število	Odstotki v %
Knjige.	17	51
Cvetje.	30	90
Darilni bon.	10	30
Nakit.	15	45
Turistični aranžma.	2	6
Bonbonjera/čokolada.	33	100
Izdelke učencev.	17	51
Drugo.	0	0

Iz tabele je razvidno, da so vsi anketirani učitelji že dobili bonbonjero ali čokolado, 90 % pa tudi cvetje. Več kot 50 % jih je dobilo knjigo ter izdelke učencev, 45 % pa nakit. Najmanj jih je odgovorilo, da so dobili darilni bon ali turistični aranžma – tako sta odgovorila samo dva učitelja.

4. Kakšno darilo bi si sami najbolj želeli od učencev ob koncu šolskega leta?

Veliko število učiteljev res podpira obdarovanje, vendar so zelo skromni pri tem, kakšno darilo bi si želeli. V večini so odgovorili, da nekaj, kar učenci sami izdelajo, temu pa so sledili še naslednji odgovori: cvetje, čokolada, risbica, zahvala.

5. Kakšna je lahko najvišja dovoljena vrednost darila, ki ga lahko dobi javni uslužbenec?

Pri tem odgovoru sva želela konkretne številke in jih tudi dobila. Približno tretjina jih je odgovorila, da je to 30 eur, pogosta odgovora sta bila tudi 15 eur in 45 eur. Nihče od anketiranih učiteljev pa ni zapisal odgovora več kot 50 evrov in manj kot 10 evrov. Torej dejanske višine vrednosti daril, ki jih lahko prejmejo, ne poznajo.

6. Ali na roditeljskem sestanku ali pedagoški konferenci kdaj govorite o primernosti daril za učitelje?

Ali roditeljskem ...	Število	Odstotki v %
Da.	0	0
Ne.	35	100
Redko.	0	0
Skupaj	35	100

Ker je to tema, o kateri ob koncu šolskega leta poteka burna debata, naju je zanimalo, ali učitelji na roditeljskem sestanku ali pedagoški konferenci kdaj govorijo primernosti daril. Tudi pri tem vprašanju so bili enoti, saj so v 100 % odgovorili, da ne.

7. Ob katerih priložnostih (poleg zaključka šolskega leta) še dobivate darila?

Kakšna darila ...	Število	Odstotki v %
Ob božiču, novem letu.	22	67
Ob rojstnem dnevu.	5	15
Za veliko noč.	2	6
Za dan žena/materinski dan.	14	46
Dan učiteljev.	6	18
Drugo.	1	3

Skozi šolsko leto je mnogo priložnosti za obdarovanje učiteljev, zato sva jim to vprašanje zastavila iz radovednosti, saj sicer ni tema najine raziskovalne naloge. Kot je razvidno iz preglednice, učitelji največkrat dobijo darila ob božiču, novem letu (67 %) in ob dnevu žena oz. materinskem dnevu (46 %). Manj ob rojstnem dnevu (15 %), za veliko noč in dan učiteljev. Pod drugo pa je ena izmed anketiranih učiteljic odgovorila, da je darilo prejela ob rojstvu otroka.

3.1.3 Intervju z gospodom Jožetom Berkom, ravnateljem OŠ Hudinja

G. Jože Berk ima za sabo že kar nekaj let ravnateljevanja, zato sva menila, da je pravi naslov, da nama odgovori na nekaj vprašanj, vezanih na najino raziskovalno nalogo. Zastavila sva mu 5 vprašanj, z obravnavane tematike, na vprašanja pa je odgovoril pisno, in sicer 15. 2. 2017.

1. Kakšno je vaše mnenje o obdarovanju učiteljev ob zaključku šolskega leta?

Moje osebno mnenje je, da nekateri starši z darili res pretiravajo. V takšnih primerih tudi učiteljem ni prijetno. Zahvala je sicer vedno lepa gesta in učiteljem v moralnem smislu veliko pomeni, vendar za to niso potrebno darila, ki imajo materialno vrednost. Pri zbiranju denarja za darilo učitelju so lahko v zadregi tudi učenci, saj imajo mnoge družine velike socialne stiske in pogosto je lahko problem tudi majhen znesek.

2. Kakšna darila, če sploh, se vam zdijo primerna za tovrstno obdarovanje?

Menim, da niso potrebna darila, ampak zgolj zahvala. Gre torej za pozornost, ki jo lahko učenci in starši učitelju namenijo, če menijo, da si učitelj to zasluži. Poklic učitelja je še vedno tudi nekakšno poslanstvo in mnogi učitelji delajo več, kot od njih zahtevajo predpisi - v mnogih primerih tudi izven delovnega časa. Takšne stvari učenci in starši hitro opazijo in takrat je zahvala na mestu.

3. Ali menite, da je obdarovanje učiteljev neke vrste podkupovanje ali vendarle gre za zahvalo?

Obdarovanja učiteljev nikoli nisem doživljal kot podkupovanje. Menim, da tega v Sloveniji ni oziroma, da so to morda le zelo osamljeni primeri. Glede na to, da delam v šolstvu že več kot 30 let, lahko zatrdim, da so bila obdarovanja na naši šoli vselej le oblika zahvale. Tudi vrednosti daril so bila, kolikor je meni znano, primerna in ne poznam primera darila, ki bi imelo večjo vrednost, kot je predvidena v zakonodaji.

4. Ali je kdaj kdo od učiteljev darilo podaril šoli, ker je njegova vrednost presegla 62.59 evrov?

Doslej se še ni zgodilo, da bi kdo od učiteljev darilo podaril šoli zaradi vrednosti, ki bi presegla omenjeni znesek.

5. Ste kdaj na svetu staršev, pedagoški konferenci, roditeljskem sestanku spregovorili o tej temi?

Na Svetu staršev smo že govorili o tem. Menim, da bi se lahko zadregam, ki nastanejo na strani staršev in na strani učiteljev, ko gre za obdarovanje, izognili tako, da bi razredniki na roditeljskem sestanku, ko se približuje konec šolskega leta, odkrito spregovorili o tem. Staršem bi morali povedati, da učitelji ne pričakujemo daril in da je največja pohvala in zahvala učiteljem izražanje spoštovanja do njihovega dela ter ustna zahvala učencev in staršev - če menijo, da je učitelj delo dobro opravil

in se želijo zahvaliti. Zahvala naj bo torej simbolna – lahko je to kakšna lepa misel, pesmica ali preprosto: HVALA. Še posebej lepo je, če zahvalo napišejo učenci sami in jo učitelji izročijo zadnjo uro pred počitnicami, pred celotnim razredom.

Ravnatelju sva se za odgovore zahvalila, saj so doprinesli pomembne podatke za zaključek raziskovalne naloge.

3.3 DISKUSIJA

Z najino raziskovalno nalogo sva se veliko naučila. Seznanila sva se s temo, ki je vsako leto aktualna ob zaključku šolskega leta, ko se začne mrzlično zbiranje denarja in iskanja primernih daril za učitelje.

Predvsem sva hotela, da bi se najini anketirani vsaj malo poglobili v temo in bodo ob prihodnjem juniju pomislili oz. razmislili o tem, kaj v resnici si želijo učitelji.

Pri delu sva naletela tudi na nekatere težave, saj na voljo ni bilo nobene literature, predvsem so to posamezni članki in forumi, ki pa niso ravno verodostojno gradivo.

Ali so se vse najine hipoteze potrdile?

Glede prve, ki pravi ***Učenci v 90 % obdarijo učitelje ob zaključku šolskega leta***, lahko rečeva, da jo lahko zagotovo **potrdiva**, saj so učenci v anketi tako odgovorili v kar 92 odstotkih. To sva predvidevala, saj sva vsako leto tudi sama tista učenca, ki sta učitelje v imenu celotnega razreda obdarovala.

V drugi hipotezi sva trdila ***Najpogostejša darila so cvetje, darilni boni, voščilnica, čokolada*** in na podlagi odgovorov učencev lahko to hipotezo **potrdiva**, čeprav so odgovarjali zelo različno oz. so zapisali več stvari, tako da so se med odgovori znašli še adrenalinski park, kopanje, nakit, vstopnice, knjiga, swarovski nakit, parfum, ročna ura ...

Starši v 70 % podpirajo obdarovanje se je glasila najina tretja hipoteza. To lahko **delno potrdiva**, saj sva s pomočjo anketnega vprašalnika prišla do podatka, da se le 55 odstotkov staršev s tem strinja, medtem ko se jih 29 % opredelilo, da ne vedno. Kaj ta odgovor pomeni, nisva raziskovala, verjetno pa je to pogojeno s tem, koliko so s posameznim učiteljem zadovoljni.

V najini četrti hipotezi sva trdila: ***Učiteljem je dovolj samo pozornost – čestitka, zahvala, knjiga, čokolada***. To hipotezo lahko **potrdiva**, saj so se anketirani učitelji v večini odločili ravno za darila, ki jih učenci izdelajo sami. Prav nihče ni zapisal, da bi si zaželel kakšnih vrednostnih bonov, nakita, parfumov ipd.

Najino zadnjo hipotezo pa sva naslovila ***Vodstvo šole (ravnatelj) ne podpira večjega obdarovanja***. Le-to lahko na podlagi odgovorov g. ravnatelja, Jožeta Berka, **potrdiva** – njegovi odgovori se nagibajo k temu, da je predvsem ustna zahvala učitelju tista najlepša gesta učencev, ki pa pravzaprav nič ne stane, vendar daje mnogo več kot brezizrazni boni, nakit ipd.

4 ZAKLJUČEK

Zaključek šolskega leta je vedno nekaj posebnega – takrat se za dva meseca poslavljamo od šolskih klopi, prav tako pa tudi od učiteljev. Nekateri nas spremljajo samo leto, drugi dlje – tudi tri, štiri ali pet let in že v naši kulturi je, da ob slovesu podarimo kakšno pozornost, ki je prejemniku v spomin na skupaj preživet čas. Nič drugače ni v šoli. Učenci se z darilom zahvalimo učitelju za njegovo skrb, vodenje in pomoč pri premagovanju težav, za delitev veselja ob naših uspehih Najbolje je, da je darilo kupljeno ali narejeno premišljeno in ima neko sporočilo, ki ga želimo posredovati. V nižjih razredih so nam v pomoč starši, kasneje pa o tem odločamo bolj ali manj sami, saj smo ravno mi tisti, ki najbolje poznamo učitelja. Ker pa je pravih idej malo, se pogosto soočamo s težavo, kaj podariti.

S pričujočo nalogo sva se veliko naučila, prav tako bo lahko smerokaz tudi ostalim, saj sva spoznala, da učitelji pravzaprav ne pričakujejo veliko – le drobno pozornost, zahvalo. S čokolado ali šopkom cvetja pa samo še potrdimo našo hvaležnost in sporočilo, da je ravno on tisti, ki je pustil na nas poseben pečat.

Pri svojem delu sva se osredotočila na osnovnošolce in osnovnošolske učitelje. Tema je obširna, zanimiva in aktualna, vendar pravega gradiva o tem pravzaprav ni – le posamezni članki, forumi – zato sva se morala znajti bolj ali manj kar sama ob podpori mentorice. Še kakšno raziskovalno nalogo bi lahko naredila s tega področja, saj bi lahko za mnenje povprašala tudi starše, lahko bi jo delila na razrednike in nerazrednike, starejši učitelji pa bi lahko mnogo povedali tudi o obdarovanju nekoč.

5 VIRI

5.1 INTERNETNI NASLOVI

1. Uredba o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril. [Navedeno 18. 1. 2017] <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200358&stevilka=2934>.

2. O obdarovanju učiteljic ob koncu šolskega leta. [Navedeno 27. 9. 2016] <http://tina-in-fantje.si/o-obdarovanju-uciteljic-ob-koncu-solskega-leta-2/>.

4. Obdarovanje učiteljev simbolno, vendar pogosto čez mejo. [Navedeno 27. 9. 2017] <http://www.zurnal24.si/obdarovanje-uciteljev-simbolno-vendar-se-kdaj-cez-mejo-ko-ji-doloca-zakon-clanek-251562>.

3. Učitelji si ob koncu šolskega leta želijo darila, ki se ga ne da zaviti v celofan. [Navedeno 27. 9. 2016] <http://siol.net/siol-plus/kolumne/ucitelji-si-ob-koncu-solskega-leta-zelijo-darila-ki-se-ga-ne-da-zaviti-v-celofan-418318>.

5.2 VIRI SLIK

1. Slika na naslovni strani. [Navedeno 27. 2. 2017] <https://govori.se/zanimivosti/odlocitev-za-darilo-uciteljici-ob-koncu-solskega-leta-prepustite-otrokom/>.

6 PRILOGE

6.1 ANKETNI VPRAŠALNIK – učenci

Sva učenca 7. razreda, Urh Šarlah in Manja Drobne. To šolsko leto je najina tema raziskovalne naloge Obdarovanje učiteljev ob koncu šolskega leta. Pri tem pa potrebujeva vašo pomoč, zato sva pripravila spodnji anketni vprašalnik, ki je anonimen, in bi želela, da nanj tudi odgovorite. Hvala za sodelovanje.

Starost: _____

1. Ali vsako leto obdarujete učitelje ob koncu šolskega leta (obkrožite)?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Samo razrednika.

2. Koliko denarja ponavadi namenite darilom (obkrožite)?

- a) Manj kot 10 €.
- b) 10–20 €.
- c) 20–30 €.
- d) 30–40 €.
- e) 40–50 €.
- f) Več kot 50 €.

3. Napišite, kakšna darila kupujete učiteljem (npr. knjiga, nakit ...)?

4. Ali na izbor darila vpliva tudi priljubljenost učitelja (obkrožite)?

- a) Da.
- b) Ne.

5. Kdo odloči o darilu (obkrožite)?

- a) Razred kot celota.
- b) Punce.
- c) Fantje.
- d) Predsednik.
- e) Starši.

6. Ali starši podpirajo obdarovanje učiteljev?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Ne vedno.

d) Če želiš še kaj dodati k dani temi, zapiši spodaj.

6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK – učitelji

Sva učenca 7. razreda, Urh Šarlah in Manja Drobne. To šolsko leto je najina tema raziskovalne naloge Obdarovanje učiteljev ob koncu šolskega leta. Pri tem pa potrebujeva vašo pomoč, zato sva pripravila spodnji anketni vprašalnik, ki je anonimen, in bi želela, da nanj tudi odgovorite. Hvala za sodelovanje.

1. Kaj menite o obdarovanju učiteljev ob koncu šolskega leta?

- a) Se z njim strinjam.
- b) Se z njim ne strinjam.

2. Ali ste od učencev že prejeli darilo ob zaključku šolskega leta?

- a) Da.
- b) Ne.

Če ste pri prejšnjem vprašanju odgovorili z da, nadaljujete z odgovarjanjem, sicer pa se vam zahvaljujemo za pomoč.

3. Kakšna darila najpogosteje dobivate (možnih več odgovorov)?

- a) Knjige.
- b) Cvetje.
- c) Darilni bon.
- d) Nakit.
- e) Turistični aranžma.
- f) Bonbonjera/čokolada.
- g) Izdelke učencev.
- h) Drugo: _____

4. Kakšno darilo bi si sami najbolj želeli od učencev ob koncu šolskega leta?

5. Kakšna je lahko najvišja dovoljena vrednost darila, ki ga lahko dobi javni uslužbenec?

_____ EUR.

6. Ali na roditeljskem sestanku ali pedagoški konferenci kdaj govorite o primernosti daril za učitelje?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Redko.

7. Ob katerih priložnostih (poleg zaključka šolskega leta) še dobivate darila?

- a) Ob božiču, novem letu.
- b) Ob rojstnem dnevu.
- c) Za veliko noč.
- d) Za dan žena/materinski dan.
- e) Dan učiteljev.
- f) Drugo: _____.

6.3 INTERVJU Z G. JOŽETOM BERKOM, ravnateljem OŠ Hudinja

- 1. Kakšno je vaše mnenje o obdarovanju učiteljev ob zaključku šolskega leta?**
- 2. Kakšna darila, če sploh, se vam zdijo primerna za tovrstno obdarovanje?**
- 3. Ali menite, da je obdarovanje učiteljev neke vrste podkupovanje ali vendarle gre za zahvalo?**
- 4. Ali je kdaj kdo od učiteljev darilo podaril šoli, ker je njegova vrednost presegla 62.59 evrov?**
- 5. Ste kdaj na svetu staršev, pedagoški konferenci, roditeljskem sestanku spregovorili o tej temi?**

IZJAVA

Mentor (-ica), Olga Kožel, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom Obdarovanje učiteljev ob zaključku šolskega leta, katere avtorja sta Manja Drobne in Urh Šarlah:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju.

Celje, 1. 3. 2017

žig šole

Šola: Osnovna šola Hudinja Celje

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe